

Nuotekų tvarkymo vamzdyno, esančio Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir Palangos miesto savivaldybės teritorijoje, apsaugos zonų planas

Aiškinamasis raštas

1. Informacija apie rengiamą dokumentą:

1.1. Dokumento pavadinimas: Nuotekų tvarkymo vamzdyno, esančio Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir Palangos miesto savivaldybės teritorijoje, apsaugos zonų planas (toliau – Planas).

1.2. Plano rengėjas: UAB „Sweco Lietuva“ (toliau – Bendrovė), juridinio asmens kodas 301135783, adresas Ozo 12A-1, Vilnius (remiantis su AB „ORLEN Lietuva“ 2024-01-04 pasirašyta paslaugų teikimo sutartimi Nr. 322975 tikslu parengti giluminės dalies nuotekų kolektoriaus Baltijos jūroje apsaugos zonų planą).

1.3. Planavimo tikslas: nustatyti Bendrovės nuosavybės teise valdomo, vadovaujantis bendradarbiavimo ir panaudos sutartimi Nr. SŽ-67 UAB „Palangos vandenys“ perduoto, giluminės dalies nuotekų kolektoriaus Baltijos jūroje apsaugos zonas, parengti planą ir įrašyti į nekilnojamojo turto registrą (toliau – NTR) bei nekilnojamojo turto kadastrą (toliau – NTK) (nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto).

1.4. Planavimo uždaviniai:

1.4.1. nustatyti giluminės dalies nuotekų kolektoriaus Baltijos jūroje apsaugai reikalingas teritorijas (apsaugos zonas), kuriose taikomos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme (toliau – Įstatymas) numatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos; remiantis Tvarkos aprašu parengti Planą ir teikti jį tvirtinimui LR Aplinkos ministerijai bei atlikti kitas reikalingas paslaugas;

1.4.2. įrašyti (įregistruoti) taikomas teritorijas į NTR ir NTK;

1.4.3. informuoti žemės sklypų savininkus ir kitus Įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nurodytus asmenis apie taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas.

2. Plano rengimo pagrindas ir duomenys apie nustatomas apsaugos zonas (specialiųjų žemės naudojimo sąlygų teritorijas):

2.1. Nuotekų šalinimo tinklai - giluminės dalies nuotekų kolektorius Baltijos jūroje (unikalus Nr. 6197-6025-2016), yra ties Būtinge, išsidėstęs žemyninėje dalyje pajūryje ir tęsiasi gilyn į Baltijos jūrą. Ši nuotekų linija yra neatsiejama Palangos miesto savivaldybės nuotekų tvarkymo sistemos dalis - tąsa linijos, einančios nuo UAB „Palangos vandenys“ nuotekų valymo įrenginių. Giluminės dalies nuotekų kolektorius Baltijos jūroje naudojamas išvalytų Palangos miesto buitinių nuotekų išleidimui į jūrą. Pagal UAB „Palangos vandenys“ bendrovės direktoriaus įsakymu Nr. V-28 (2022-03-02) paskirtos komisijos sprendimą, nuotekų tinklai yra pripažinti tinkamais ir reikalingais viešajam nuotekų tvarkymui.

2015 m. rugpjūčio 27 d. Palangos miesto savivaldybės taryba sprendimu Nr. T2-235 „Dėl viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo paskyrimo“ nusprendė paskirti UAB „Palangos vandenys“ viešąja geriamojo vandens tiekėja ir nuotekų tvarkytoja bei pavedė vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą Palangos miesto savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje.

2.2. Plano iniciatorius AB „ORLEN Lietuva“ nuosavybės teise valdo nuotekų šalinimo tinklus, pripažintus tinkamais ir reikalingais viešajam nuotekų tvarkymui (giluminės dalies nuotekų kolektorių Baltijos jūroje, unikalus Nr. 6197-6025-2016). Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (GVTINTĮ) 16 straipsnyje nustatyta, kad, geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra, skirta viešajam geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui, nuosavybės teise turi priklausyti viešajam vandens tiekėjui arba regioniniam viešajam vandens tiekėjui, išskyrus atvejus, nurodytus šio straipsnio 6 ir 11 dalyse. Vadovaujantis šio straipsnio 6 dalies papunktyje Nr. 2 išdėstyta nuostata, kad [...] *jeigu dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros ar paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros išpirkimo arba perdavimo viešojo vandens tiekėjo, regioninio viešojo vandens tiekėjo ar paviršinių nuotekų tvarkytojo nuosavybėn susitarti nepavyksta, viešojo vandens tiekėjo, regioninio viešojo vandens tiekėjo ar paviršinių*

nuotekų tvarkytojo iniciatyva sudaromos sutartys dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo (nuomos, panaudos, jungtinės veiklos), geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo [...], tarp AB „ORLEN Lietuva“ ir UAB „Palangos vandenys“ 2025 kovo 20 d. sudaryta bendradarbiavimo ir panaudos sutartis Nr. SŽ-67. Sutartyje nustatyta tvarka panaudos pagrindu, AB „ORLEN Lietuva“ perdavė nuosavybės teise priklausanti, o UAB „Palangos vandenys“ priėmė, giluminės dalies nuotekų kolektorių Baltijos jūroje (unikalus Nr. 6197-6025-2016). Šalių susitarimu giluminės dalies išleistuvus perduotas neterminuotai. UAB „Palangos vandenys“, sutartyje Nr. SŽ-67 išdėstytomis sąlygomis, priima išvalytas gamybinės nuotekas iš AB „ORLEN Lietuva“ ir, eksploatuojant įrenginius, išleidžia nuotekas į Baltijos jūrą per AB „ORLEN Lietuva“ nuosavybės teise priklausantį giluminės dalies nuotekų kolektorių Baltijos jūroje.

2.3. AB „ORLEN Lietuva“ (kaip, pripažintų tinkamais ir reikalingais viešajam nuotekų tvarkymui nuotekų tinklų (unikalus Nr. 6197-6025-2016), savininkas) ir UAB „Palangos vandenys“ (kaip viešasis geriamojo vandens tiekėja ir nuotekų tvarkytojas, panaudos sutarties Nr. SŽ-67 pagrindu, perimęs giluminės dalies nuotekų kolektorių Baltijos jūroje (unikalus Nr. 6197-6025-2016), įgyvendina Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – Įstatymas), patvirtinto 2019-12-11 LR Vyriausybės nutarimo Nr. 1248 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo įgyvendinimo“ (2025-07-08 aktuali versija su 2025-07-02 nutarimo Nr. 476 pakeitimais), Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros, požeminio vandens vandenviečių, meteorologinių stebėjimų aikštelių, meteorologinių radiolokatorių, vandens matavimo stočių apsaugos zonų planų rengimo (nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto) ir tvirtinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. vasario 10 d. įsakymu Nr. D1-76 „Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros, požeminio vandens vandenviečių, meteorologinių stebėjimų aikštelių, meteorologinių radiolokatorių, vandens matavimo stočių apsaugos zonų planų rengimo (nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto) ir tvirtinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas) bei kitų susijusių dokumentų ir teisės aktų reikalavimus.

2.4. Parengtas Planas apima Palangos miesto savivaldybės teritorijoje ir Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje esančio nuotekų tvarkymo vamzdyno apsaugos zonų ribas. Apsaugos zonų ribų planas parengtas vadovaujantis Įstatymo 141 str. 3 d., kuriame teigiama, kad jei iki Įstatymo įsigaliojimo dienos ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai, dėl kurios turėjo būti nustatytos Įstatyme nurodytos teritorijos, statybą leidžiantys dokumentai išduoti, projektai, kuriems Įstatymų nustatytais atvejais tokie dokumentai neišduodami, suderinti ir ši veikla vykdoma, bet Įstatyme nurodytos teritorijos nenustatytos ir neįrašytos į NTK ir NTR, jas nustato Vyriausybė ar Vyriausybės įgaliota institucija tvirtinamuose planuose, žemėlapiuose ir (ar) schemose, nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, kai Teritorijos nustatomos tenkinant viešąjį interesą.

2.5. Apsaugos zonos nustatomos Bendrovei priklausiančiai nuotekų tvarkymo infrastruktūrai (giluminės dalies nuotekų kolektoriui Baltijos jūroje (unikalus Nr. 6197-6025-2016) registruotai NTR, remiantis Bendrovės pateiktų aktualių registruotų kadastrinių matavimų bylų NTK duomenimis (t.y. tinklų skersmenimis, paklojimo gyliais), Techniniu pasu ir NTR išrašu.

1 lentelė. Nuotekų tvarkymo vamzdyno duomenys

Objekto pavadinimas	Mato vnt.	Kiekis
Nuotekų šalinimo tinklai: giluminės dalies nuotekų kolektorių Baltijos jūroje:		
skersmuo	mm	d700-800
ilgis Palangos miesto savivaldybės teritorijoje	m	105
ilgis Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje	m	2514

2.6. Planu yra nustatomos 2 lentelėje pateiktos teritorijos.

2 lentelė. Informacija apie Planu nustatytas teritorijas

<i>Teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos</i>	<i>Planu nustatytų teritorijų kiekis Nekilnojamojo turto registre įregistruotuose žemės sklypuose</i>	<i>Planu nustatytų teritorijų kiekis laisvoje valstybinėje žemėje, ha</i>	<i>Planu nustatytos teritorijos plotas Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje, ha</i>
Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos (III skyrius, dešimtas skirsnis)	0	0,1068	2,5201
Iš viso			2,6269

2.7. Nuotekų tvarkymo vamzdyno apsaugos zonų dydžiai nustatyti remiantis Bendrovės pateiktų aktualių kadastrinių matavimų bylų, Techninio paso duomenimis, vadovaujantis Įstatymo 42 straipsniu, įvertinus 2025-07-02 nutarimo Nr. 476 pakeitimais įsigaliojusius nuo 2025-07-08:

2.7.1. vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynų, kurių skersmuo yra nuo 400 milimetrų iki 1 000 mm, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 5 metrus į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė ir vanduo virš šios juostos;

2.8. Apsaugos zonos nustatomos Planu, tenkinant viešąjį interesą (nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projektu), atitinkamai vadovaujantis Įstatymo 7 str. 3 d. plane pažymėtoms apsaugos zonų teritorijoms žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas.

2.9. Plano, parengto pagal Įstatymo 141 str. 3 d. bei 7 str. 3 d., sudėtį, turinį, jų rengimo, tvirtinimo ir viešinimo tvarką nustato 2020-02-10 Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos tvarkos aprašas Nr. D1-76 „Dėl Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros, požeminio vandens vandenviečių, meteorologinių stebėjimo aikštelių, meteorologinių radiolokatorių, vandens matavimo stočių apsaugos zonų planų rengimo (nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto) ir tvirtinimo“. Objektų ir jų apsaugos zonos Plane žymimos 0,1 m tikslumu vadovaujantis Tvarkos aprašo 6.2 papunkčiu. Pagrindui naudojami aktualūs duomenų bazės ORT10LT (2017-2021 m.), GRPK ir NTK (žemės sklypų ribų ir kadastrinių numerių) skaitmeniniai duomenys.

2.10. Planuojamoje teritorijoje galioja Palangos miesto savivaldybės tarybos 2023-10-05 sprendimu Nr. T2-268 patvirtintas „Palangos miesto savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planas“ (toliau Planas). Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo III skyriaus „Inžinerinė infrastruktūra“ dešimto skirsnio „Sanitarinės apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos“ nuostatomis, Plane nustatytos vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos ir jų dydžiai. Plane Palangos miesto viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoje nustatytos infrastruktūros plėtros priemonės, viena jų – nuotekų tvarkymo infrastruktūros, kuri nepriklauso viešajam vandens tiekėjui, perimimas ar išpirkimas. Minėtame Plane nėra nustatytos giluminės dalies nuotekų kolektoriaus Baltijos jūroje (unikalus Nr. 6197-6025-2016) apsaugos zonos.

2.11. Pagal Įstatymo 43 straipsnio 1 dalį paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonose draudžiama:

- 2.11.1. pilti druskas (išskyrus atvejus, kai druska barstomi keliai);
- 2.11.2. sandėliuoti tręšiamuosius produktus ir kitas tręšimui naudojamas medžiagas, chemines medžiagas, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 8 punkte nurodytus atvejus;
- 2.11.3. statyti ir (ar) įrengti sąvartynus, didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles;
- 2.11.4. pilti chemines medžiagas ir jų tirpalus, naftą ir jos produktus;

2.11.5. vykdyti grunto sprogdinimo darbus;

2.11.6. vandens telkiniuose nuleisti inkarus, plaukti su nuleistais inkarais ir kitais vandens telkinių dugną siekiančiais įrankiais. Šis reikalavimas negalioja vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdinių, kurių skersmuo yra 400 mm ir didesnis, įgilintų ne mažiau kaip 10 metrų nuo vandens telkinio dugno, apsaugos zonose, įvertinant galimą vandens telkinio dugno išplovimą ir pasikeitimą;

2.11.7. vandens telkiniuose cheminėmis medžiagomis naikinti augaliją;

2.11.8. gadinti, užtvirti ar užversti kelius, skirtus privažiuoti prie vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros.

2.12. Pagal Įstatymo 43 straipsnio 2 dalį, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus šios infrastruktūros savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomi veiksmai, draudžiama:

2.12.1. statyti, rekonstruoti, griauti statinius ir įrengti, išardyti įrenginius, išskyrus statinius ir įrenginius, kurių statyba (įrengimas) draudžiama pagal Įstatymo 43 straipsnio 1 dalį;

2.12.2. sodinti želdinius;

2.12.3. melioruoti, drėkinti ir sausinti žemę;

2.12.4. keisti žemės paviršiaus altitudes daugiau kaip 0,3 metro (kasti gruntą arba užpilti papildomą grunto sluoksnį) ar vykdyti požeminius darbus;

2.12.5. gilinti vandens telkinius, kasti bei siurbti jų dugną;

2.12.6. vykdyti tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus ir kitus darbus, susijusius su gręžinių įrengimu ir grunto (išskyrus dirvą) bandinių ėmimu;

2.12.7. sandėliuoti bet kokias medžiagas, išskyrus medžiagas, skirtas vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros statybos ir remonto darbams, ir medžiagas, nurodytas Įstatymo 43 straipsnio 1 dalies 1 punkte;

2.12.8. uosto teritorijoje – sandėliuoti tręšiamuosius produktus ir kitas tręšimui naudojamas medžiagas, chemines medžiagas.

3. Baigiamosios nuostatos

3.1. Dėl bet kokių priežasčių po Plano patvirtinimo pasikeitus Nekilnojamojo turto registre ir Nekilnojamojo turto kadastrę įregistruotiems žemės sklypų ar į atskirus žemės sklypus nesuformuotos žemės duomenims, visais atvejais (įskaitant, bet neapsiribojant: pertvarkius teritorijas, žemės sklypų ribas, suformavus naujus žemės sklypus ar patikslinus žemės sklypų ribas) Plano sprendiniais nustatytos Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos taikomos visoms į jas patenkančioms teritorijoms, žemės sklypams ir į atskirus žemės sklypus nesuformuotai žemei pagal patikslintus duomenis.

3.2. Pažymėtina, kad atliekant konkretaus Nekilnojamojo turto (žemės sklypo (-ų)) kadastrinius matavimus, jei jų metu nustatomos ar tikslinamos sklypo (-ų) ribos, Planu nustatytų vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonų plotai, patenkantys į tokio sklypo ribas, turi būti perskaičiuoti (vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastrę nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastrę nuostatų patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. birželio 23 d. nutarimo Nr. 695 redakcija) 12 punktu, nekilnojamųjų daiktų kadastrę duomenis nustato ar tikslina Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastrę įstatyme nurodyti asmenys, t. y. matininkas turintis Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos išduotą kvalifikacinį pažymėjimą).

PRIDEDAMA:

Priedas Nr. 1 Lietuvos Respublikos teritorinės jūros plotų, patenkančių į plane nustatomą apsaugos zoną, sąrašas, 1 lapas.

Priedas Nr. 2 Laisvos valstybinės žemės plotų patenkančių į plane nustatomą apsaugos zoną, sąrašas, 1 lapas.

Priedas Nr. 1 Lietuvos Respublikos teritorinės jūros plotų, patenkančių į Plane nustatomą apsaugos zoną, sąrašas

Vietovės pavadinimas	Nesuformuoto sklypo naudotojo vardas, pavardė/įmonės pavadinimas	Planu nustatomos apsaugos zonos pavadinimas	Planuojamos apsaugos zonos plotas, ha
Lietuvos Respublikos teritorinė jūra	Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos	Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos (III skyrius, dešimtas skirsnis)	2,5201
Iš viso:			2,5201

Priedas Nr. 2 Laisvos valstybinės žemės plotų, patenkančių į Plane nustatomą apsaugos zoną, sąrašas

Nesuformuoto žemės sklypo vieta (Seniūnijos ir gyvenamosios vietovės pavadinimas)	Nesuformuoto sklypo naudotojo vardas, pavardė/įmonės pavadinimas	Planu nustatomos apsaugos zonos pavadinimas	Planuojamos apsaugos zonos plotas, ha
Palangos m., Palangos m. sav.	Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos	Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos (III skyrius, dešimtasis skirsnis)	0,1068
Iš viso:			0,1068

SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Savivaldybės teritorijos riba
- Giluminis nuotekų kolektorius
- Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdinių apsaugos zona (išilgai vamzdinio trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 5 metrus į abi puses nuo vamzdinio ašies, po šia juosta esanti žemė ir vanduo virš šios juostos)
- Žemės sklypo riba
- Lietuvos Respublikos teritorinė jūra

BRĖŽINIO PAGRINDUI NAUDOTI DUOMENYS:

- LR teritorijos skaitmeninis rastrinis ortofotografinis žemėlapis, LKS-94 (2017-2021 m.);
- GRPK - Georeferencinio pagrindo kadastro erdviųjų duomenų rinkinys, 2025 m.;
- Plano Inicijatoriaus pateikti skaitmeniniai giluminio nuotekų kolektoriaus duomenys;
- VĮ Registrų centras kadastriniai žemės sklypai (erdviniai duomenys), 2025 m.

Objektai ir jų apsaugos zonos Plane žymimos 0,1 m tikslumu.

Kvalifikacijos atestato Nr.	SWECO UAB „Sweco Lietuva“				NUOTEKŲ TVARKYMO VAMZDYNO, ESANČIO LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORINĖJE JŪROJE IR PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE, APSAUGOS ZONŲ PLANAS		
A 1459	PV	A. KAZLAITĖ		2025-10	Giluminės dalies nuotekų kolektoriaus Palangos miesto savivaldybės teritorijoje ir Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje apsaugos zonų brėžinys. M1:5 000		
	Specialistė	I. DVARECKAITĖ-GOLMONT		2025-10			
AZP	PLANO INICIATORIUS AKCINĖ BENDROVĖ „ORLEN LIETUVA“				24004-00-AZP-01-B.01		
					LAPAS	LAPŲ	
					1	1	